

Saksframlegg

Vår ref. 25/386 - 3
Saksbehandler Øystein Solaas
Dato 11.03.2025

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
15/25	Formannskapet	27.03.2025

Høring av forslag til Forskrift om gebyr for lovpålagt feiing og tilsyn av fyringsanlegg

Kommunedirektørens innstilling

1. Fremlagte forslag til «Forskrift om gebyr for lovpålagt feiing og tilsyn av fyringsanlegg» sendes på høring.
2. Høringen kunngjøres på kommunens hjemmeside.
3. Høringsfrist er minimum 2 måneder etter kunngjøringen på kommunens hjemmeside

Formannskapet 27.03.2025

Behandling

Votering nr 1 - votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 6 stemmer (100%) - AP 2, H 2, SV 2

Mot: 0 stemmer (0%)

FSK - 15/25 vedtak

Kommunedirektørens innstilling

1. Fremlagte forslag til «Forskrift om gebyr for lovpålagt feiing og tilsyn av fyringsanlegg» sendes på høring.
2. Høringen kunngjøres på kommunens hjemmeside.
3. Høringsfrist er minimum 2 måneder etter kunngjøringen på kommunens hjemmeside

Bakgrunn for saken

Sentral forskrift om brannforebygging beskriver behovsprøvd feiing og tilsyn av alle byggverk med fyringsanlegg basert på risikovurdering. Kommunens ansvar omfatter dermed alle kommunens eiendommer med bygninger som har fyringsanlegg, herunder også fritidsboligeiendommer.

Brann- og eksplosjonsloven, § 28 gir hjemmel for at kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Nordkapp kommune har ikke tidligere utarbeidet lokal gebyrforskrift for feiing og tilsyn med fyringsanlegg i kommunen. På bakgrunn av dette har administrasjonen utarbeidet et forslag til lokal forskrift som kan legges ut på høring.

Vurdering

Forskrifter er generelle bestemmelser om privates rettigheter og plikter. Denne typen regelverk er særegent for det offentlige.

Forvaltningsloven kapittel VII inneholder egne saksbehandlingsregler som kommunen må følge når den utarbeider forskrifter. Kapitlet inneholder krav om forsvarlig saksforberedelse, høring og kunngjøring. Regelverket skal betegnes som forskrift.

Forskrifter som legger plikter på private, må ha hjemmel i lov eller i en forskrift som har hjemmel i lov. Begrepet forskrift er definert i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

- forskrift, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer.

Kommuners adgang til å kreve inn feie- og tilsynsgebyr er hjemlet i lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) fra 2002. Loven gir kommunestyret myndighet til selv å fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Forskrift om brannforebygging fastsetter de overordnede rammene for feiing og tilsyn. Forskriften trådte i kraft 1. januar 2016, og erstattet tidligere forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn fra 2002. Den nye sentrale forskriften innebærer at alle fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk skal ha behovsprøvd feiing av fyringsanleggets røykkanaler (røykrør, skorstein mv.), samt behovsprøvd tilsyn med fyringsanlegget. Det er ikke lenger mulig å unnta fritidsboliger. Minimumsfrekvensen på fire år, som var gjeldende frem til 2016, ble i ny forskrift fjernet. Dette åpner for lengre tilsyns- og feiefrekvenser enn fire år, dersom behovet ikke tilsier det.

Veiledning til forskrift om brannforebygging utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), utfyller bestemmelsene i forskriften og presiserer at både hyppigheten og gjennomføringen av tilsynet skal være basert på risiko. Byggverket og bygningsmiljøets karakter, kvaliteten på fyringsanlegget og fyringsmønster kan være eksempel på vurderingskriterier for risiko.

Det fremlagte forslaget er en gebyrforskrift som regulerer gebyrordningen for feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Dette er i tråd med en tidligere uttalelse fra DSB som sier at kommunens hjemmel er avgrenset til gebyrlegging av feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Kommunen kan derfor ikke benytte gebyrforskriften til å utdype bestemmelser om gjennomføringen av feiing og tilsyn eller fremme det brannforebyggende arbeidet. Dersom kommunen har et behov for utdyping eller sammenstilling av regler, anbefales dette å gjøre det gjennom ordinært veiledningsarbeid.

I forslaget til er det foreslått at eier av byggverket med ett eller flere fyringsanlegg skal betale et årlig gebyr for feie- og tilsynstjenesten, uavhengig av om fyringsanlegget er i regelmessig bruk eller ikke. Gebyret for feiing og tilsyn skal betales for hver røykkanal/-løp i skorstein som er tilknyttet fyringsanlegg. Med et årlig gebyr sikrer kommunen en forutsigbar inntekt og at gebyrene kan holdes mer jevne. Alternativet til et årlig gebyr er å ta betalt etter faktisk utført feiing og/eller tilsyn. Dette alternativet vil gi større årlige variasjoner i gebyrinntekter, samt at abonnentene må betale et større gebyr etter at feieren har vært på besøk.

Gebysatsene fastsettes årlige i kommunestyrets budsjettvedtak. Gebyret ilegges uavhengig av om det faktisk er utført feiing eller tilsyn i det enkelte året. Lovligheten omkring dette er blant annet presisert i Frostating lagmannsretts beslutning4 (LF-2023- 104673) hvor det kommer frem at: «Det er også adgang til å kreve gebyr fra en eier de årene kommunen ikke gjennomfører feiing og/eller tilsyn hos vedkommende.»

Forskriften er skrevet på en fleksibel måte som legger opp til at kommunen, gjennom sine årlige budsjettvedtak, har anledning til å differensiere gebyrene ut fra den enkelte eiendoms behovsprøvde frekvens for henholdsvis feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Forskriften sier dermed ikke noe om hvorvidt kommunen ønsker å ha samme gebysats for alle, eller om man ønsker å differensiere størrelsen avhengig av hyppighet, fyringsanlegg, bygningstype eller lignende. Dette vil fremgå av kommunestyrets årlige budsjettvedtak.

For å få fritak fra gebyrplikt må bygningens eier sende en skriftlig søknad. Fritak kan gis dersom ildsted er frakoblet og skorstein/røykrør er blendet. Eier plikter å dokumentere at frakopling og/eller blanding er utført på en tilfredsstillende måte.

Dersom eieren av eiendommen ikke er til stede, eller dersom forholdene ikke er lagt til rette for tilsyn eller forsvarlig feiing, medfører det at feieren må tilbake til eiendommen senere. Dette er en betydelig tidstyv og et særskilt gebyr knyttet til bomturer er foreslått som et virkemiddel for å redusere omfanget av dette. Gebyret for bomtur, i forskriften benevnt som «særskilt gebyr», må være knyttet til gjennomsnittlig faktiske kostnader til merarbeidet dette medfører. Gebyret kan ikke inneholde et element av straff. Dette eventuelle tillegget vil komme frem i kommunens budsjettvedtak.

Forslag til forskrift for feiing og tilsyn er utarbeidet av Nordkapp kommune. Målsetningen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er rettferdig, tydelig og fleksibel.

Det er intensjonen at den nye forskriften for Nordkapp kommune skal anvendes fra 1. januar 2026. Forskriften må i forkant av dette på høring og skal deretter vedtas av kommunestyret.

Alternativ

Alternativet til en forskrift er at all gebyrfastsetting er enkeltvedtak som kan påklages.

Videre fremdrift

I samsvar med Forvaltningsloven §37 annet ledd, må kommunen sende forslaget til ny forskrift på høring. Hensikten med høringen er å gi dem som vil bli berørt, en mulighet til komme med sine synspunkter på forslaget.

Gjennomføring av høringen:

Kommunen bestemmer selv hvordan høringen skal gjennomføres, se forvaltningsloven § 37 tredje ledd. Det er mest vanlig å sende et høringsbrev der høringsinstansene blir bedt om å uttale seg om forslaget innen en bestemt frist (se kap. 7.2.3). Høringsuttalelser skal i så fall gis skriftlig. Det foreslås at høringsbrevet kunngjøres på kommunens hjemmeside sammen med denne saksutredningen og forslaget til forskrift.

Høringsfrist:

Høringsfristens lengde avhenger av hvor komplisert eller viktig saken er. Etter utredningsinstruksen (som er fastsatt ved kgl.res. 18. februar 2000 og gjelder for vedtakelse av forskrifter i staten) skal høringsfristen som utgangspunkt være tre måneder. Kommunene kan normalt sette fristen til to måneder for kommunale forskrifter. Fristen kan være noe kortere hvis saken haster.

Vedlegg

Forskrift om gebyr for lovfestet feiing og tilsyn - høringsforslag